

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції

імені проф. Балацького О. Ф.

(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 2

Суми

Сумський державний університет

2016

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ РИНКУ СОЇ

доцент **Карпіщенко О.О.**, асистент **Шевлюга О.Г.**
Сумський державний університет (Україна)

Останнім часом підвищилися значення сої не тільки як сільськогосподарської культури, яка має певну споживчу цінність, але й як біржовий товар, який успішно котирується на вітчизняних і світових біржах.

Обсяги виробництва цієї культури в світі за останні 50 років виросли майже в 10 разів, що підтверджує ефективність експортно-імпортних операцій з нею на ринку. За даними Держкомстату, динаміка виробництва сої на ринку України має чітку тенденцію до зростання (рис. 1), а її урожайність характеризується нестабільністю (рис. 2).

Рис. 1 – Динаміка виробництва сої в Україні, тис. т [1]

Рис. 2 – Урожайність сої в Україні, ц з 1 га [1]

Коливання урожайності пояснюється природними та технологічними факторами, які здійснюють безпосередній вплив на продуктивність культури. Урожайність сої в США за період 2013-2016 рр. збільшилася з 44 до 48 бушелів з акру. Збільшення виробництва сої в Україні й у світі в цілому активізує торгівлю нею.

Ціна на сою в нашій країні залежить від міжнародних котирувань, оскільки більше половини її експортується. У квітні поточного року ціна на сою в Україні складає в середньому 9400 UAH/т, а її ф'ючерсна ціна – 336,85 USD/т. Внутрішні ціни на сою регулюються як її виробниками, так і експортерами.

За даними Міністерства аграрної політики США, середня ціна на сою характеризується тенденцією до зниження за період 2013-16 рр.

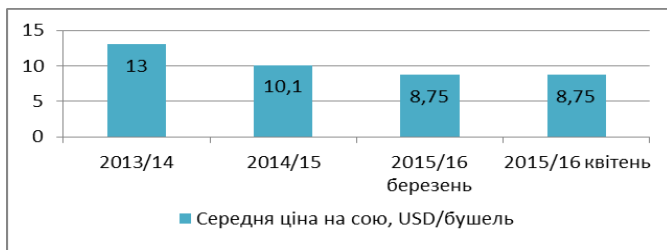

Рис. 3 – Середня ціна на сою на біржовому ринку США [2]

У порівнянні зі світовими темпами виробництва й реалізації сої, показники вітчизняних підприємств значно відстають. Незважаючи на зниження цін на попит/пропозицію цієї культури, в Україні планується розширення посівних площ упродовж 2016 року.

Сою відноситься до високорентабельних рослин, що є вкрай важливим для вітчизняних виробників. Ринок продуктів, які виробляються із сої, відрізняється значним асортиментом, порівняно з іншими зерновими культурами. Ці продукти відрізняються між собою призначенням, цінами, а також є широко представленими в усьому світі. Таким чином, українські виробники мають можливість зайняти своє місце в світовій торгівлі соєю та отримувати значні фінансові надходження з її реалізації.

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики США [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.usda.gov/wps/portal/usda/usdahome>.

НАЯВНІ ШЛЯХИ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

к.е.н. **Нагорний Є.І.**

Сумський державний університет (Україна)

Економіко-правове регулювання біржової діяльності здійснюється з метою забезпечення відкритості, стабільності, збалансованості та ефективності функціонування біржового ринку. Регулювання біржової діяльності здійснюється: державою (відповідні органи влади); через механізм саморегулювання (регулювання з боку професійних учасників біржового ринку); а також регулювання з боку громадськості.

Державне регулювання біржового ринку здійснюється шляхом прямого та непрямого втручання у функціонування біржового ринку.

Пряме (адміністративне) управління здійснюється шляхом: прийняття законодавчих актів; реєстрації як учасників, так і ліцензування професійної діяльності на біржовому ринку; створення відповідних умов для забезпечення гласності і рівної інформованості всіх учасників ринку.

Непряме (економічне) управління здійснюється шляхом впливу держави